No. 74. DINGSDAG 21 JUNIJ. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen ƒ 2.30 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

20 Junij.

De Oostenrijkers marcheren met bewonderenswaardige vlugheid naar den sterken vierhoek, waar zij zich veilig achten tegen de aanvallen der Sardinische en Fransche legerbenden — met dezelfde vlugheid en spoed, waarmede zij over den Ticino trokken, toen de tijd van het ultimatum, aan Sardinië beteekend, was verstreken.

Voor de lezers, en vooral voor de liefhebbers van bataille-lectuur — voor hen, die gaarne lezen van woedende gevechten en die ('t is eene wonderlijke liefhebberij, maar zij bestaat!) met zekeren wellust op eene groote gekwetsten- en doodenlijst staren, heeft deze oorlog nog niet opgeleverd wat men verwachtte: eene groote, zeer groote bataille namelijk, waarin alle krachten, op een bepaald punt vereenigd, zich met elkander meten en er met de wanhoop des doods wordt gestreden om den palm der overwinning.

Wij zullen zien, of de verwachting van eene hoofdbataille nog wordt voldaan; iets, dat wij niet gelooven en ook, om der wille der menschelijkheid, niet hopen. Wenschelijk is het toch, dat de diplomatie nog bij tijds optrede, om menschenbloed te sparen, dat waarlijk reeds genoeg is geplengd gedurende de jongste weken.

Er zijn echter, die verzekeren, dat de Oostenrijkers in den vierhoek op vier verschillende plaatsen zullen worden aangevallen.

Pruissen en Oostenrijk houden zamensprekingen over den toestand van het oogenblik en over de toekomst, en eerstgenoemde Mogendheid maakt zich geheel gereed ten oorlog. Wanneer zal zij het zwaard trekken en tegen wie? Dit is eene belangrijke vraag, die echter zeer moeijelijk is te beantwoorden. Meer en meer verheffen zich in Duitschland stemmen tegen de onberedeneerde opgewondenheid van sommige Duitsche Staten tegen Frankrijk, en een der dagbladen zegt dienaangaande: „Pruissen moet altijd Pruissisch, *des noods* Duitsch, doch nimmer Oostenrijksch zijn." Ziedaar de vrucht van de politiek, in de jongste jaren door het Kabinet van Weenen gevolgd! Keizer *Frans Jozeff*, aan wien zooveel werd beloofd door de Jezuïten, kan nu troost zoeken in de kloosters van de orde van *Loyola*.

Men zegt dan ook, dat het anders zoo lustige Weenen thans zeer melancholiek is.

Italië sluit zich nu aan Sardinië, en allerwege presenteert men aan Koning *Victor Emanuel* kroon en scepter. Bologna, de sterkte, geheel onder de heerschappij der Oostenrijkers — Bologna, vanwaar nog niet lang geleden, de kleine *Mortara*, uit de armen zijner moeder gescheurd, door Pausselijke carabiniers naar Rome werd getransporteerd, is door de Oostenrijkers geheel verlaten en onmiddelijk daarna werd er *Victor Emanuel*, tot Koning geproclameerd, terwijl de bevolking er feest vierde, ietsdat zij in langen tijd niet deed.

Ook uit Parma kwam eene deputatie te Turijn, om Zijne Sardinische Majesteit de koninklijke kroon aan te bieden.

Prins *Napoleon* zal weldra op het tooneel des strijds verschijnen, als ten minste Keizer *Frans Jozeff* nog lust heeft, om te vechten op groote schaal. Hij zou zich met 10 000 Toscaners in beweging stellen.

De Keizer van Frankrijk beloont en decoreert de dapperen zijner armee in Italië, en men verzekert zelfs, dat *Garibaldi*, de man der ergernis voor de ultramontanen in de geheele wereld, het kruis van het legioen van eer zal ontvangen. Koning *Victor Emanuel* schonk hem de gouden Piemontesche medaille, eene onderscheiding, die aan weinigen te beurt valt.

De groote vraag zal echter zijn, of *Garibaldi*, behalve eene vracht medailles, ook iets anders zal eischen, voor hem van grooter waarde en door anderen zeer ongaarne gemist.

Bij de scheiding en deeling zal *Garibaldi* niet aan de „achterdeur" staan, want hij is niet „eenkennig."

Men spreekt in Pruissen van eene wijziging in het ministerie, doch verzwijgt in welken geest dat zou geschieden. Die dat zeggen, zijn natuurlijk weinig tevreden met de politiek van den Prins-Regent. Er worden echter ook gevonden, die meenen te weten, dat Pruissen van top tot teen gewapend is, om de dwaasheid van sommige Duitsche Staten te beteugelen. Zoo roept de ultramontaansche partij in Beijeren: „ten oorlog, ten oorlog tegen den dwingeland *Napoleon!*" maar toen men optelde, hoeveel geld er geteekend was, als oorlogscontributie. (er werd 4 millioen gevraagd), bleek het, dat de strijdlustige Beijeranen gezamenlijk ongeveer 3 ton gouds aanboden. Alzoo nog geen tiende van 't geen er geëischt werd!

Dat Frankrijk altijd met zeker wantrouwen Pruissen gadeslaat, is ligt te begrijpen, en men verzekert dan ook, dat er op dit oogenblik een zeer drukke diplomatieke briefwisseling tusschen Parijs en Berlijn wordt gevoerd, terwijl Rusland zich gereed maakt, om krachtdadig tusschenbeide te treden, als Duitschland de helpende hand aan Oostenrijk mogt reiken, opdat de sleutels van Duitschland (en zoo noemt men de steden Peschiera, Mantua en Verona) niet in handen van *Napoleon* vallen. Als nu *Napoleon* echter van oordeel is, dat Duitschland van den kant van Tyrol geen gevaar heeft, en die sleutels althans tijdelijk, in den zak wil steken — wat zal dan gebeuren?

Tijdelijk?

Wat *Napoleon* eenmaal heeft, houdt hij gewis, zeggen de anti Bonapartisten, want geven staat niet in het Napoleontisch woordenboek.

21 Junij.

Hoe de Oostenrijksche Jezuïten denken over den oorlog in Italië, bleek, toen voor eenige dagen in de jezuïtenkerk te Weenen, in tegenwoordigheid van Aartshertogin *Sophia* en zeer veel aanzienlijke personen, door pater *J. von Klinkowström* eene leerrede werd gehouden, waarin hij de gebeurtenissen dezer dagen besprak en daarbij zich op de verschrikkelijkste anti-napoleontische wijze uitliet. „Onze eeuw," zeide hij o. a., „is eene omwentelings-eeuw. Wel zijn er in vele eeuwen oproermakers en onruststokers geweest, maar nooit nog zag men een zoo kunstig en consequent volgehouden revolutie-stelsel, zulk eene in paragrafen afgedeelde theorie van den opstand, zulk eene koud berekende, satansch-arglistige kunst van rebellie als heden wordt in praktijk gebragt. Dit stelsel is de vrucht en het werk van de laatste helft der vorige eeuw, de Fransche revolutie en hare nakomelingen." Het concordaat noemde hij „de openlijke, verpligte en gehoorzame onderwerping van zijne Keizerlijke en Koninklijke Apostolische Majesteit, wiens regering en volken onder de wet *Gods* en van Zijne Heilige Kerk," door hem werden voorgesteld als „de vervulling van het vierde gebod en als eene zegenrijke en vruchtdragende verzoening met Christus en diens stadhouder op aarde."

De minister *Bach*, waardig lid van een Oostenrijksch kabinet, heeft weder een oud besluit van kracht verklaard volgens hetwelk in Oostenrijk geen Israeliet in het huwelijk mag treden zonder toestemming van het *Kreisamt*. Met andere woorden, er zal in elke provincie slechts een bepaald aantal Israelitische familiën mogen wonen, en alleen als er eene vacature is, zal tot een huwelijk verlof gegeven worden.

In de ministeriele resolutie wordt met zoovele woorden gezegd, dat de in het patent van 31 Dec. 1851 (de Oostenrijksche grondwet) bepaalde gelijkheid voor de wet van alle burgers niet meer geldig is.

Van het tooneel des oorlogs blijft men zonder nieuws. Men mag echter aannemen, dat de tijding van het optrekken van prins *Napoleon*'s korps, voor Keizer *Frans Jozeff* eene reden zal zijn, om offensief te werk te gaan daar hij anders gevaar loopt aan vier zijden overvallen te worden. Van de andere zijde intusschen maakt men ernstige toebereidselen, om met kracht tegen de Mincio linie te ageren. Op wagens worden al de nieuwe kanonneerbooten door Italië naar de Po, Mincio en binnenmeeren gevoerd.

Keizer *Frans Jozeff* voert nu zelf het kommando; onder hem staan *v. Schlick* en *Wimpfen*; *v. Hess* heeft hij, toch van zijne voorlichting gediend willende zijn, tot chef van den staf benoemd, althans dit meldt de telegraaf, die omtrent dezen veldheer nog al dikwijls misgeraden heeft.

Dat *Garibaldi* eenig verlies is toegebragt door de Oostenrijksche troepen, schijnt zich te bevestigen.

Volgens een te Parijs in omloop zijnd gerucht, zou *Pius IX* aan alle hoven van Europa een krachtig vertoog zenden, waarin niet alleen over zijne wereldlijke regten gehandeld zal worden, maar ook over de gevaren, die de regten der andere Italiaansche dinastien bedreigen.

Volgens berigt zou *Kossuth* reeds te Genua zijn aangekomen, om een korps Hongaren op te rigten, waartoe hij van den Koning van Sardinië verlof zou hebben gekregen.

De bekende generaal *Klapka* heeft eene proclamatie gerigt aan de Hongaarsche soldaten in Oostenrijksche dienst waarin hij hen aanspoort de Oostenrijksche vanen te verlaten, Italië te helpen bevrijden, om daarna ook hun vaderland Hongarije van het Oostenrijksche juk te verlossen. „De Keizer der Franschen en de Koning van Sardinië, zegt hij o.a. in die proclamatie, „hebben het heilige onzer zaak erkend; wij bezitten hunne sympathie: de Italiaansche soldaten zullen zich bij ons voegen, en daarom moet gij u thans met hen vereenigen."

Een nieuw gevaar dreigt dus Oostenrijk, dat nl. zijne Hongaarsche regimenten gaan deserteren, of, wat nog erger zou zijn, dat Hongarije den vaan des oproers weder opsteekt.

Wij hebben indertijd zooveel gehoord van de afpersingen en geweldenarijen, welke de Oostenrijksche krijgsmagt bij het bezetten van Sardinië zou gepleegd hebben, en welke gebleken zijn alle onwaar te wezen, dat wij onze lezers zeker geen ondienst doen met hun ook ietsomtrent het gedrag der Fransche troepen in Lombardije mede te deelen; wij merken echter op, dat zulks komt van eene zijde, die de Franschen weinig genegen is. De *Morning Herald* nl., een orgaan van Lord *Derby*, deelt een brief van zijnen Turijnschen correspondent van 12 dezer mede, waarin het volgende voorkomt: „De marsch van het Fransche leger door de vlakten van Lombardije moet aan de Franschen de oogen geopend en hen overtuigd hebben van het feit, dat het Lombardische landvolk zeer onverschillig is omtrent nationale onafhankelijkheid, en het is niet waarschijnlijk, dat die onverschilligheid door het gedrag der bevrijders zal ophouden. Hier ter stede ontvangen berigten verhalen veel van de rooverijen, de plundering en de algemeene verarming, welke den weg kenmerken, waarlangs de Fransche kolonnes trekken. Een regiment Zouaven, behoorende tot de divisie van den generaal *Bazaine*, heeft zich in buitensporigheden jammerlijk onderscheiden; zij zwerven bij benden door de dorpen rondom het bivouac, en plunderen en rooven er eveneens alsof zij eene razzia of strooptogt in Afrika deden. De bevelhebbers hebben proclamatien daartegen moeten uitvaardigen, waarin tegen al zoodanige buitensporigheden de strengste straffen bedreigd worden. Maar de krijgstucht, die op marsch nooit zeer stipt in acht genomen wordt, is in die Afrikaansche korpsen zoo slap, dat de officieren er weinig gezag over de manschappen hebben. In Lombardije zal door jammerlijke overblijfselen het aandenken aan den vrijheidskrijg levendig gehouden worden. Verlaten woningen, gesloopte huizen en onteerde huisgezinnen duiden de plaats aan, alwaar de Franschen gebivouakkeerd hebben."

Men zou gaarne willen aannemen, dat er in deze berigten evenveel overdrijving is als in de verhalen van de gruwelen, welke de Oostenrijkers gezegd werden op het Sardinische grondgebied te hebben gepleegd, maar voor gansch ongegrond kan men ze niet houden, daartoe is de bron, waaruit ze geput zijn, te goed.

Er ontstaat allengs veel ijverzucht tusschen de Franschen en Sardiniers. De laatsten moeten het verwijt hooren, dat zij niet tijdig te Magenta gekomen zijn, en wederkeerig verwijten zij aan de Franschen, dat deze van hunne overwinningen te hoog opgeven en zich van de te Palestro en Montebello behaalde eer een te groot deel toeëigenen.

De inschrijvingen voor de nieuwe leening in Pruissen van 30 millioen bedragen 31 875,100 thaler. Het meerder bedrag der inschrijvingen ad 1,875,100 th. wordt bij de leening omgeslagen.

Lord *Palmerston*, die thans voor de tweede maal tot eersten minister in Engeland benoemd is, is bijna 75 jaar oud en een afstammeling uit het geslacht van *Temple*. Hij begon in 1806 zijne politieke loopbaan en is nu sedert 24 jaar onafgebroken volksvertegenwoordiger van de stad Tiverton. In 1829 verliet hij de Tory-partij en kreeg daarvoor in 1830 de portefeuille van buitenl. zaken in het Whig-ministerie *Grey*. Van 1809—1823 was hij in alle Tory-ministeries secretaris bij het departement van oorlog.

Na zich in 1829 bij de Whig-partij gevoegd te hebben, was hij secretaris van buitenl. zaken van 1830—34, van 1835—41, van 1846—51 en secretaris van binnenl. zaken van 1852—55. Bij den val van het ministerie *Aberdeen*, tijdens den Krim-oorlog, werd hij eerste minister, Maart 1855, en wist hij zich staande te houden, tot dat het Huis der gemeenten hem met het wetsontwerp tegen de zamenzweringen deed vallen. Sedert behoorde hij tot de oppositie-partij tegen het ministerie *Derby*.

Wij deelen nog de volgende telegrafische berigten mede:

Milaan, 17 Junij. Koning *Victor Emmanuel* heeft aan eene deputatie uit Bologna te kennen gegeven, dat hij de hem aangeboden diktatuur over die stad niet kan aannemen, en dat hij elke insurrektie tegen het pauselijk gezag afkeurt.

De koning heeft vervolgens een zijner adjudanten naar den Paus gezonden om hem te verzekeren, dat hij niets te vreezen heeft van de tegenwoordige gebeurtenissen in Italië. De adjudant moest in last hebben den Paus te kennen te geven, dat de onafhankelijkheid van Italië ten allen tijde een waarborg maar nimmer eene bedreiging zal zijn voor de onschendbaarheid van den kerkelijken staat.

Weenen, 17 Junij. Volgens een uitvoerig berigt over het gevecht bij Castenedolo, heeft *Garibaldi* aldaar 400 man verloren, en maakte generaal *Urban* 80 man gevangenen. De benden van *Garibaldi* hebben Tyrol nog niet bedreigd.

In de volgende week zullen weder kompagnien scherpschutters worden opgerigt, en daaronder eene kompagnie studenten, die naar de grenzen zullen trekken.

Turijn, 16 Junij. De keizer is Brescia binnengetrokken, vergezeld van den koning, en is door de bevolking met geestdrift ontvangen. De verbondene troepen worden in Lombardije overal met geestdrift ontvangen.

De gemeenten op den regteroever van den Tiber en Citta di Castello hebben zich voor de nationale zaak verklaard.

20 Junij. Een officieel berigt meldt, dat de Oostenrijkers Montechiari ontruimd hebben. Onze regtervleugel is opgerukt naar Peschiera, de linker naar Goffredo. Het centrum heeft de hoogte van Castiglione bezet. In de laatste dagen waren door Monchiari getrokken 80.000 Oostenrij-

kers, met 6000 paarden en 12 batterijen. De geallieerden rukken steeds voort.

Bern 16 Junij. Volgens de laatste berigten rukken de Fransche troepen in snelmarschen tegen het Stilfser-Joch (Stelvio); dat door de Oostenrijkers met geschut bezet is. De Oostenrijkers verschansen zich ook te Nanders.

In Castasegna (Graauwbundenland) is den 18 Junij de tijding ontvangen, dat 3000 Franschen te Colico zijn aangekomen en op Morbegno, aan het Comero meer, rukken; zonder twijfel naar het Stilfser Joch, alwaar de Oostenrijkers de Duivelsbrug hebben vernield.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.
Eerste Kamer.

Zitting van 18 *Junij.* De Kamer heeft heden met algemeene stemmen aangenomen de twaalf aanhangige naturalisatiewetten. Maandag discussie over de verdere aanhangige voordragten.

Waterhoogte. Arnhem, 18 Junij. 2.93 El; † A. P. 9.88. Gev. 20 d.

De **Rijnhoogte** te Keulen den 18 Junij 11 voet 9 duim Rijnlandsch.

Te 's Gravenhage is aangekomen mevrouw de gravin *van Nassau d'Oultremont,* met familie en gevolg.

— Uit den Briel schrijft men: Den 16 Junij heeft ter openbare teregtzitting der regtbank het volgende voorval plaats gehad. Drie getuigen, à décharge, door den beklaagde medegebragt, verklaarden ten zijnen voordeele in zoo lijnregten strijd met de verklaringen van een brigadier en rijksveldwachter, dat de regtbank, op de vordering van het openbaar ministerie, die drie personen in hechtenis heeft doen nemen.

— De *Moniteur de la Flotte* deelt een berigt uit Lissabon mede nopens een treurig geval aan boord van het Nederlandsche transportschip *Alzor*, kapt. *v. Oppen*. Het kwam van Rotterdam en had aan boord ruim 100 man die geworven waren om te Batavia als soldaat in dienst te gaan. Het waren Franschen, Belgen, Duitschers en Hollanders. Het schip had een lek gekregen en kwam te Lissabon om zijne averij te herstellen. Terwijl verscheidene manschappen zaten te eten, beval hun de kapitein op te staan om aan het pompen te helpen; maar zij antwoordden, dat, nu zij in de haven waren, zij niet gehouden waren de van hen geëischte dienst te verrigten. Het geschil werd warm; de kapitein riep de Hollanders te hulp, en er ontstond toen een jammerlijk gevecht. Een Franschman werd met een geweerschot gedood en vier of vijf min of meer zwaar gekwetst. Eenigen der vechtenden sprongen in het water om te vlugten. Het transportschip was voor La Jonquière geankerd, men hoorde den twist, en een officier, die op de brik *Senhora del Pilar* was, liet een sloep met gewapende manschappen uitzetten. Korten tijd daarna hoorde men de geweerschoten aan boord van het transportschip, hetwelk de noodvlag opheesch. De officier legde bij het Hollandsche schip aan en de kapitein verzocht hem, om de 13 manschappen, die tegen hem opgestaan waren en die hij reeds gebonden had, mede te nemen. Men zegt dat twee of drie, die in het water gesprongen waren, verdronken.

— Z. M. de Koning heeft zich den 17 dezer naar het paleis in het Bosch begeven, om H. M. de Koningin een bezoek te brengen.

— Reeds zijn, naar men verneemt, in verschillende gemeenten de manschappen van de ligtingen van 1856 en 1857 gewaarschuwd, dat zij zich tegen 1o. Julij a.s. moeten gereed houden, om op te komen.

— Naar men verneemt, heeft de groote meerderheid van de leden der Eerste Kamer zich bij het onderzoek in de afdeelingen ten voordeele verklaard van de ontwerpen van wet nopens het Limburgsche bondscontingent en de oproeping der miliciens van 1856 en 1857. De argumenten, die zoo voor als tegen die ontwerpen worden ingebragt, komen overeen met hetgeen in de Tweede Kamer werd aangevoerd.

Scheveningen, 18 Junij. In den vroegen morgen van gisteren zijn de haringschuiten *Johanna Gerardina*, stuurman *J. Roeleveldt*, reeder de heer *L. de Jager*, en *de Vrouw Lena*, stuurman *H. Knoester*, reederes mej. de wed. *J. Bal*, met 17 ton haring alhier aangekomen. De haring is van uitmuntende hoedanigheid.

— Dezen morgen vroeg is eene vierde haringschuit, reeder de heer *J. Vrolijk*, stuurman *C. Westerduin*, met 17 ton alhier aangekomen.

Rijnsaterwoude, 17 Junij. Gisteren werd alhier eene aanbesteding gedaan, die nog al verrassende uitkomsten opleverde. Er is hier namelijk een veenpolderije, de Kleine-Heiligen Geestpolder, dat men bezig is droog te maken. Nu waren de kosten voor het verkaveien en graven der sloten door een bevoegd beambte geraamd op f 4000. Bij het openen der inschrijvingsbilletten bleek het, dat alle inschrijvers nagenoeg gelijk stonden, even boven de f 3000. De directie besloot daarop het werk bij opbod openlijk aan te besteden, stelde het in op f 1500 en hield het op f 2000 op, zonder dat een der aannemers lust voor het werk betoonde. Na den afloop echter verzocht een der aannemers het werk voor f 2000 te mogen hebben, een ander voor f 1900 en eindelijk werd het gegund aan *L. van Dam c.s.* voor f 1600.

Hardenberg, 17 Junij. In de op heden belegde raadsvergadering waren afwezig 5 leden, zoodat niet kon worden beraadslaagd en besloten; alleen deed de voorzitter mededeeling, dat aan de stad is bevel gedaan, om, ingevolge vonnis, binnen twee dagen aan den heer *van Royen* te betalen de som van f 150, met kosten ten bedrage van d.m. f 290, terwijl bij gebreke van dien eerst de roerende goederen, en bij verdere niet-betaling binnen 30 dagen de onroerende goederen van de stad zullen worden in beslag genomen. Daar er dus spoed bij de zaak is, heeft de voorzitter eene tweede vergadering op aanstaanden maandag belegd.

Ommen, 16 Junij. Dat ook hier het grasgewas zeer voordeelig is, blijkt mede daaruit, dat eergisteren op twee publieke grasverpachtingen door niemand iets gepacht werd. Er zijn hier landbouwers, die gelooven de derde snede te zullen kunnen oogsten.

Veendam, 17 Junij. Schipper *Jan de Koning*, die voor een paar maanden het pastoorsgeld bij het benedenste Verlaat alhier geweigerd heeft, doch toen na eenige dagen liggens, na aanbieding van liggeld, de doorvaart zonder die gelden werd toegestaan, ligt thans andermaal reeds eenige dagen, met eene lading zwarte turf uit de markte van Gasselter-Nijeveen, bij dit Verlaat; doch thans wil men hem niet laten passeren, tenzij hij het pastoorsgeld betaalt, of bij deurwaardersacte dit zal weigeren; met belangstelling ziet men den afloop tegemoet.

Franeker, 18 Junij. Jl. Dingsdag en Woensdag nacht 12 ure ontdekte men in eene zuid-westelijke rigting van hier tusschen de dorpen Pingjum en Kimswerd brand. Den volgenden morgen vernam men al spoedig, dat er bij den landbouwer *Koopmans* te Pingjum een hevige brand was uitgebroken. De bewoners eerst ontwaakt toen reeds de vlammen hoog boven het dak uitsloegen en het huis van alle zijden was aangetast, moesten in allerijl vlugten. De beide zoons echter schenen reeds terstond zoodanig door de vlammen te zijn ingesloten of bedwelmd, dat zij zich niet wisten te redden, en de oudste, een jongeling van 19 jaren, kwam allernoodlottigst in de vlammen om. De knecht, gedreven door het angstgeschrei van den jongsten, een jongen van 12 jaren, keert terug en redt hem uit den brand, doch ook deze is reeds den volgenden dag aan zijne bekomene wonden bezweken. Het huis is geheel afgebrand en het lijk van den jongeling in genoegzaam onkenbaren staat onder de puinhoopen weggehaald. Men verliest zich in gissingen, zoo omtrent de oorzaak als den snellen voortgang van dezen brand, en algemeen is de deelneming in het lot van dit huisgezin, dat in eenen nacht twee zoons, benevens have en goed verloor.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Bijna al de correspondenten, die de groote Parijsche bladen naar Italie hadden gezonden, zijn te Parijs terug. Hunne terugkomst is geenszins het gevolg van een besluit van hoogerhand, maar alleen veroorzaakt door de vermoeijenissen, welke die heeren moesten doorstaan en de steeds vermeerderende moeijelijkheden, die hun het volgen van de militaire operatien belemmeren.

— In het begin der vorige week heeft aan het kasteel van St. Cloud de overgifte plaats gehad van het vaandel van het 9e reg. Oostenrijkers aan de Keizerin, door den kolonel *Schmitz*, die het naar Parijs heeft gebragt. Dit vaandel is zeer oud en door verscheidene kogels doorboord. In minder dan 40 uren heeft de kolonel de reis van het slagveld naar Parijs gedaan en is onmiddelijk derwaarts teruggekeerd.

— De *Patrie* zegt, dat de Fransche schepen vele Oostenrijksche koopvaardijvaartuigen hebben genomen, en dat de waarde van die op meer dan anderhalf millioen francs kan berekend worden.

— Een Engelsch schip, dat den 21 Mei uit de haven van Venetie kwam, heeft verklaard, dat de bevolking steeds ontevreden over het Oostenrijksche bestuur is, en slechts de gelegenheid afwacht, om het Oostenrijksche juk af te werpen.

Het eskader van den admiraal *Bouet-Willaumez*, dat uitgezeild is, heeft 40,000 man landingstroepen aan boord. De landing zal in de nabijheid van de monding der Tagliamento plaats hebben. Het korps van prins *Napoleon* dat den weg van Modena heeft ingeslagen, om de regterflank der Oostenrijkers om te trekken, zal terzelfder tijd bij de landingsplaats komen, om zich met die troepen te vereenigen, ten einde in Venetie achter het Oostenrijksche leger om te manoeuvreren.

— Het verzet tegen de pauselijke autoriteiten, dat in de legatiën, na het vertrek der oostenrijksche troepen, is ontstaan, zal voor de regeringen van Frankrijk en Sardinie een bron van groote verlegenheid worden. Bologna, Ancona en Ferrara hebben *Victor Emanuel* als dictator erkend en ofschoon nu de paus geenerlei gezag in de legatiën uitoefende en zijn bestuur daar inderdaad slechts in naam was gevestigd, zou toch de onzijdigheid van den Kerkelijken Staat geschonden zijn, indien de koning van Sardinie het hem aangeboden dictatorschap aannam. Daartegen kan echter worden aangevoerd dat in oorlogstijden feiten boven het regt gaan. Inmiddels neemt de *Univers* de taak op zich, aan de Fransche regering voor te schrijven hoedanig zij in deze moet handelen. Het klerikale orgaan verlangt dat de fransche troepen de pauselijke autoriteiten in de door de Oostenrijkers ontruimde steden terugbrengen en herstellen. Deze zienswijze wordt gedeeld door *l' Ami de la religion*, welk blad echter gematigder van toon is. De ijver, welken de klerikale partij in Frankrijk aanwendt, om overal en tot elken prijs het wereldlijk gezag van den paus ongeschonden te handhaven, kan in deze oogenblikken geen ander gevolg hebben dan de belemmering van het groote werk der onafhankelijkheid. Diezelfde gewigtige aangelegenheid wordt met een ander gevaar bedreigd, haar misschien berokkend door de italiaansche uitgewekenen, die Engeland gaan verlaten. Hunne politieke oneenigheden zullen welligt hinderpalen in den weg leggen aan de pogingen der patriotten, die zich thans om *Victor Emanuel* hebben geschaard.

ENGELAND.

De nieuwe Fransche ligting van 100,000 man heeft veel bijgedragen, om nieuwe onrust op te wekken, terwijl het te gemoet zien van een grooten veldslag in Italie de spanning bevordert.

— Het Engelsche gouvernement heeft eene bestelling gedaan van ongeveer 343,000 geweren, waarvan 150,000 voor de marine moeten dienen; bovendien bevinden er zich nog 258,000 in de Tower. De nieuwe geweren zijn *Enfield rifles*.

— De *Great Eastern* moet den 4den Sept. gereed zijn, om naar zee te kunnen gaan, voor iedere week vertraging in de voltooijing van het schip verbeurt de aannemer f 120.000.

— De New-Yorksche nieuwsbladen zijn opgevuld met artikels over een regtsgeding, wegens schending van trouwbelofte. Het blijkt, dat de 65jarige vrijer tot andere gedachten was gekomen, doch de schoone, die waarschijnlijk ook wel een oog op zijne nalatenschap van 1 500.000 doll. gevestigd had, deze wispelturigheid bij haren aanstaande niet van haren smaak vindende, zocht in den eisch van 100,000 doll. het middel tot verzachting van hare geschokte zielsrust. De jury stond den geheelen eisch toe. Van den anderen kant zijn maatregelen genomen, om de zaak op nieuw te doen behandelen.

DUITSCHLAND.

De 6 legerkorpsen, die in Pruissen mobiel zijn verklaard, maken een leger uit van 300,000 man. Zij behooren tot de provinciën Westphalen, van den Rhijn, van Saksen, van Brandenburg, van West-Pruissen en van Posen. De 1, 2, en 6 legerkorpsen, van Oost Pruissen, Silesie en Pommeren, zijn in dezen maatregel nog niet begrepen. Men wil dat 150 000 man van het Duitsche bondgenootschap zich met die legerkorpsen zullen vereenigen. Men weet nog niet, of deze troepen de grenzen zullen bezetten of in de provinciën blijven. Men spreekt van een observatie korps in Saksen en aan den Rhijn.

— In Hongarije heeft men altijd eene groote pracht bij het vervaardigen van lijkkisten ten-toon gespreid; zelfs de armste familien pogen hierin de rijken ter zijde te streven, en om zich eene fraaije lijkkist aan te schaffen, aarzelen zij geenzins hunne zwakke middelen schier geheel uit te putten.

Nog onlangs bestelde een hoedemaker van Marezal, den meubelmaker R. eene kist voor zijn oudsten zoon, die overleden was. Die kist werd door R. vervaardigd, volgens de hem gedane opgaven, namelijk uit eikenhout, en op de vier hoeken en het deksel versierd met talrijke verheven beeldwerken. De prachtige kist, een echt meesterstuk der meubelmakerij, werd door den hoedenmaker goedgekeurd en de begrafenis had plaats.

Eenige dagen later bragt R. zijne rekening, welke f 480 (fr 1056) beliep. Thans echter vond de hoedenmaker dien prijs te hoog en wilde dien op de helft verminderen. De werkman hield vol, en ziende dat zijn schuldenaar bleef weigeren hem de volle som te betalen, besloot hij eindelijk een proces te vermijden, dat met het oog op de geregtelijke vormen, in elk geval langdurig en kostbaar zou wezen. Zie hier wat hij deed. Zekere nacht klom hij over den muur van het kerkhof, groef de kist op, haalde er het lijk uit, begroef het, en door twee mannen geholpen, bragt hij de prachtige kist naar zijne woning.

De familie van den hoedenmaker, zich later naar het kerkhof begevende, om bloemen op het graf te strooijen, zag dat de grond opgegraven was, zij kreeg vermoeden en deed het graf openen. Men vond het lijk van den doode in zijn laken gewikkeld, doch zonder kist.

Er werd eene aanklagt bij de politie gedaan, en na vele onderzoekingen werd de meubelmaker R aangehouden. Toen deze voor de criminele regtbank gebragt werd, bekende hij zeer naïf, wat hij gedaan had, als grond voor zijne handelwijze aanvoerende, het spreekwoord: »Men neemt zijn goed, waar men het vindt.«

De regtbank bragt hem echter onder het oog, dat de schending van een graf eene misdaad is, waartegen de wetten strenge straf bedreigen, zij heeft intusschen de zaak veertien dagen uitgesteld, en den beschuldigde aangemaand, zich van een verdediger te voorzien.

— De schade, nu reeds door het wegnemen van schepen aan den Oostenrijkschen handel veroorzaakt, wordt op anderhalf millioen francs geschat.

— Ten bewijze, dat er ten aanzien van 't geen nopens den tegenstand der Oostenrijksche troepen is gezegd niets overdreven is, verdient het volgende vermelding. Op den spoortrein, die iemand naar Milaan bragt, bevond zich een Oostenrijksch kapitein, te Magenta gevangen genomen. Aan het hoofd van 300 man, zoo verhaalde hij, nam hij deel aan het gevecht te Buffalora en maakte vijf Zouaven krijgsgevangen. Vervolgens verschanste hij zich in een huis te Magenta, waar hij de soldaten van de divisie Lamotte-Rougé tegenstand bood; tot hij geene andere verdedigers meer bij zich vond dan een jonge tweede luitenant en een soldaat. Door de nutteloosheid zijner verdediging tot wanhoop gebragt, begaf hij zich op de straat, om daar zijnen dood te zoeken. De kogels floten langs zijne ooren, in zijne nabijheid sprong eene bom, maar hij werd niet getroffen. Ik wachtte den dood, ik wilde hem, zeide hij; al mijne soldaten waren gesneuveld, en bleef mij niets over dan te sterven. Doch 't gebeurde niet. Toen verschanste hij zich op nieuw in een huis, daar vonden de Fransche soldaten hem met zijn laatsten soldaat en tweeden luitenant. Dadelijk ontwapend, werden zij voor een hoofdofficier gebragt, die beval dat men beide officieren onverwijld hunne degens zou terug-

De Verteller, enz.

Onlangs heeft men in eene landbouwvereeniging in Parijs een zeer eigenaardig verschijnsel waargenomen. Kleine zaadkorrels, op de zwak verwarmde marmeren plaat van eenen haard gelegd, geraakten na eenige minuten in beweging en rolden van zelve in eene regte lijn voort. Het kon niet anders, of dadelijk hoorde men verschillende beschouwingen van dit verschijnsel, dat zich vertoonde met zaadkorrels van *euphorbium mexicana, tamarindus gallica* enz. Men had ook het bewegen van eijeren van zijdewormen waargenomen. Een entomoloog in den plantentuin, de heer Lucas, benevens een lid van het Instituut, de heer Valenciennes, stelden een verder onderzoek in, en daaruit bleek dat bij eene temperatuur van 12–15 graden C. eene in het binnenste van de zaadkorrel opgesloten larve van eene *euphorbia* ontwaakte en de beweging der korrel veroorzaakte. De heer Lucas

geven, zeggende: «Gij hebt u dapper genoeg gedragen. om uw degen te behouden, ik geef hem u terug.» Inderdaad, de kapitein had zijn degen aan zijne zijde, en hij was innig door de handelwijze van den Franschen generaal bewogen.

ITALIE.

De bevolking van Italie bedraagt niet minder dan 27,107,047 inwoners. Zij worden verdeeld in vijftien afdeelingen, waarvan er acht, die 19,243,304 inwoners bevatten, onder Italiaansche gouvernementen behooren, en zeven, met eene bevolking van 7,193,743 zielen onder vreemde heerschappij leven. Italie bezat 110 provinciën en 10 012 gemeenten en het is een van die landen waar men de meeste groote steden aantreft; negentien dier steden namelijk hebben meer dan 50,000 inwoners en acht, Rome, Napels, Palermo, Venetie, Florence, Milaan, Genua en Turijn hebben en meer dan 100,000. Bijna de geheele bevolking belijdt de Roomsch-Katholieke godsdienst: het aantal van hen die tot andere Christelijke gezindheden behooren, bedraagt niet meer dan 36,676 en het aantal Joden 41.497. De geboorten zijn talrijker dan de sterfgevallen. De toename der bevolking is vooral opmerkelijk in Sicilie en in Toskane, waar zij in drie en zeventig jaren verdubbeld is. Italie heeft ongeveer half zooveel bisdommen als er in geheel Europa bestaan, namelijk 256 van de 535. Gemiddeld telt iedere diocese 90.000 zielen en in den Kerkelijken Staat is er een bisschop voor elke 400,000 zielen. De geordende en wereldlijke geestelijkheid in Italie telt 180,000 personen van beide geslachten en zij staan tot de gansche bevolking in verhouding als 1 tot 142. In Sicilie zijn de geestelijken talrijker dan in eenig ander deel van Italie of welligt ergens in de geheele wereld, wijl aldaar het aantal priesters, monniken en nonnen 25.266 bedraagt of 1 op elke 69 inwoners. Er worden in Italie ongeveer 300 dagbladen uitgegeven, waarvan alleen in Sardinie 117, ofschoon dat rijk slechts een vijfde gedeelte der geheele bevolking van Italie bevat.

— Den 7. 's avonds, ter gelegenheid van de illuminatie van het Sardinische gezantschapshotel en de Fransche en Sard. konsulaten wegens den slag bij Magenta heeft te Napels eene demonstratie plaats gehad. Ten negen ure hadden zich een zes- á tienduizend jongelieden, waaronder vooral uit den gegoeden burgerstand, voor het Sardinisch gezantschapshotel verzameld Op een vooraf bepaald oogenblik hoorde men de kreten: *Leve Italie! Leve Victor Emmanuel! Leve de keizer.* Hierop zette zich de stoet in beweging, ondanks de patrouilles, telkens die kreten doende hooren. Voor de Sardinische en Fransche konsulaten vond dezelfde manifestatie plaats als voor het Sard. gezantschapshotel. Toen eindelijk alles in de meeste orde bijna was afgeloopen kwam de politie met de bajonet tusschenbeide, ten gevolge waarvan verscheidene personen gewond zijn. De menigte en althans uiteen gedreven hebbende, liet zij bij wijze van tegen-demonstratie eenige gehuurde vagebonden *leve de Koning!* roepen. 's Nachts hadden de noodige arrestatien plaats. De demonstratie echter schijnt gewerkt te hebben, want heden is het ministerie veranderd, waarvan reeds per telegraaf mededeeling gedaan is.

Het leger zal aan den koning een verzoekschrift rigten waarin het zal verlangen dat de oorlog aan Oostenrijk verklaard worde.

— Zoodra de Oostenrijksche wachten aan de Lombardische grenzen deze hadden verlaten, hebben de Engelschen onmiddelijk groote bezendingen goederen uit Manchester ontboden ten einde Lombardije daarmede te overs roomen en alzoo hunne gunstige gezindheid voor den zoo, eenaamden Italiaanschen onafhankelijkheids-oorlog aan den dag te leggen.

— Een bekwaam schilder, de heer *Adams*, uit Munchen, was door den keizer van Oostenrijk uitgenoodigd zich met het leger naar Italie te begeven, om de belangrijke veldslagen in de verte te aanschouwen, en daarna, als de Franschen verdreven waren, de afbeeldingen van die veldslagen op doek te brengen. De heer *Adams* nam dit aanbod aan: doch om de roemrijke veldslagen beter te kunnen bijwonen en van nabij te bezien, had hij, met toestemming, de montering van een Tyrolschen jager aangenomen, en maakte alzoo den veldtogt mede. Terwijl hij bezig was, eene schets te vervaardigen, werd hij door een detachement Piemontezen overvallen en gevangen gemaakt. Hij kan thans de Fransche schilders behulpzaam zijn in het maken van schilderijen van de overwinningen op de Oostenrijkers.

ASSEN, 21 Junij.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Maandag, 20 Junij. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $61\frac{1}{2}$ percent. dito 4 pCt. 94 percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $101\frac{3}{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $57\frac{1}{4}$

Granen en Zaden.

Koolzaad op levering hooger; op September f 372. — Raapolie op levering williger, op zes weken f36. — Tarwe flaauw. — Overigens Graanmarkt onveranderd.

Naar bij ons ontvangen berigten, moet de aardappelziekte zich weder in vrij erge mate in vele streken van de provincien Groningen en Friesland vertoonen. Ook uit Zeeland berigt men, dat zich daar op nieuw deze ziekte heeft geopenbaard.

— Als eene bijzonderheid deelen wij mede, dat gisteren alhier *Harm Robaard*, een man van 84 jaren, gezien is, terwijl hij bezig was, staande op een langen ladder, de goten van een huis te teeren.

— Bij het onweder, hetwelk zondag voor eene week in deze omstreken gewoed heeft, is in de gemeente Vries de bliksem in twee schoorsteenen geslagen en heeft de een geheel uit elkander doen spatten, zonder overigens veel schade te veroorzaken; in de andere heeft hij nog minder schade veroorzaakt en is onder de vuurplaat in den grond geslagen. Ook een handwijzerpaal is getroffen.

— Men verneemt, dat de heer J. L. E. *Juta*, kapitein kommandant van de tirailleur-compagnie van het 3e bat. 8e reg. infanterie, alhier in garnizoen, is benoemd tot majoor. Gisteren avond is dien heer, ter gelegenheid van deze zijne bevordering, eene serenade bij fakkellicht gebragt. Met groot leedwezen zullen zoowel de gemelde compagnie als de ingezetenen van Assen den heer *Juta* zien vertrekken.

— Aan de Leydsche hoogeschool werd 18 dezer tot doctor in de beide regten bevorderd de heer *B. W. N. Servatius*, van Assen, na openbare verdediging van een akademisch proefschrift, over het verhaal van geldboeten en geregtskosten in strafzaken.

* **Roswinkel**, 17 Junij. Op Pinkstermaandag namiddag had alhier eene harddraverij plaats. Negen paarden dongen naar den uitgeloofden prijs en premie's. — Na verscheidene kampritten werd de prijs behaald door het paard van den heer *K. Boelken*, bereden door zijn zoon, de eerste premie door het paard van de weduwe *Brands*, bereden door haar zoon, en de tweede premie door het paard van den heer *B. Sibon*, bereden door zijn zoon. Alles liep in de beste orde af en de avond werd in gulle vrolijkheid doorgebragt.

* **Borger**, 19 Junij. Heden morgen omstreeks 3 uur werden wij hier gewekt door het gelui der brandklok; spoedig ontdekte men, dat het huis, bewoond door den koopman en bockweitmolenaar *H. Manting* en den Rijksontvanger *van Raab van Cantstein*, in laaije vlam stond. Al de levende have, behalve een paard, is in de vlammen omgekomen, ter naauwernood heeft men de menschen kunnen redden. Gelukkig was er niet veel wind, zoodat men voor verdere ongelukken is bewaard gebleven. Naar men verneemt, zijn het huis en de inboedel van *Manting* verzekerd, doch de inboedel van den heer ontvanger niet. Men verzekert, dat een zeer groot gedeelte van de bij genoemden ontvanger aanwezig zijnde gelden door hem zelven gered is, als ook de voornaamste boeken. Aan blusschen was niet te denken; de oorzaak van den brand is onbekend.

* **Gramsbergen**, 17 Junij. Werd voor eenigen tijd in dit blad vermeld, dat op de bladeren der rogge zich de roest vertoonde, thans kunnen wij berigten dat de ziekte zich in deze streken ook sterk in de aren openbaart, zoodat het roggegewas niet gunstig kan genoemd worden.

* **Meppel**, 20 Junij. Zaturdag avond werd hier door heeren Kerkvoogden der Ned. Herv. gemeente eene aanbesteding gehouden van het bouwen eener geheel nieuwe pastorie, met al de daarbij behoorende materialen. Bij de opening der inschrijvingsbiljetten bleek het, dat de timmerlieden *Hendk. Schuinder* en *Gerhs. Otten* de laagste inschrijvers waren, ter somma van f 5500. Daar deze som H. H. aanbesteders te hoog voorkwam, is het werk niet gegund, en zal er alzoo zeer vermoedelijk eene herbesteding moeten plaats hebben.

* De aanvoer van nieuwe aardappelen wordt hier dagelijks grooter en worden dezelve thans reeds voor 25 cents de vijfkop verkocht. En ofschoon er nog vele en goede oude aardappelen, vooral Friesche, worden aangebragt, zullen de nieuwe toch weldra de ouden in smaak overtreffen.

* De hooibouw is hier thans in vollen gang. De hoeveelheid is buitengewoon gunstig; over 't algemeen heugt het de oudsten van dagen niet, dat er zooveel gras in de landen stond, als dit thans het geval is. De weide voor de runderen, die ook goed is, is echter ten gevolge van de koude, die er de vorige week heerschte, aanmerkelijk opgekort, doch de warmte, die zich thans doet gevoelen, zal, wanneer zij aanhoudt, den groei weder begunstigen.

* **Beilen**, 16 Junij Op de gisteren alhier gehoudene jaarmarkt waren aangebragt 603 koeijen en pinken; de koeijen bragten op van f 62 tot f 155; 793 varkens, welke opbragten: de ouden van f 16 tot f 34, de biggen van f 5 tot f 14; 3 geiten, die f 5 à f 7 golden. De handel, vooral in koeijen, was buitengewoon levendig, de prijzen hoog; zoodat alles is verkocht.

* **Tinaarlo**, 15 Junij. Voor een paar dagen hadden wij het genoegen, dat in ons klein gehucht een echtpaar met name *Albert Sans* en *Niessien Homan*, de eerste 80 en de laatste 69 jaren tellende, hun vijftigjarig huwelijksfeest mogten vieren, beide echte lieden gezegend met een talrijk kroost en nakroost, genieten, naar hunne jaren, eene redelijke gezondheid en verheugen zich in het volle genot van hun vijf zintuigen.

* **Winschoten**, 20 Junij. Wanneer, 't geen wij thans rustig op onze kamer schrijven, te Winschoten wordt gelezen, klinken de zangen der liedertafel, *Oldambt en Westerwolde* als een welkomstgroet aan de leden van 't XIV Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres door de zaal van het Hotel «Wissemann, herdoopt in Congreszaal. 't Zullen drukke dagen zijn, die Congresdagen. Van heinde en ver stroomt alles, wat lust in het leven heeft, naar Winschoten om feest te vieren of om de taal te hooren van mannen, ervaren in wetenschap en ondervinding, van de vrienden van nijverheid en landbouw, uit alle deelen van ons bloeijend Nederland zamengekomen in dat deel van ons Vaderland, waar 't land overvloeit van melk en honig, om als in een punt te vereenigen, wat het oudst en eerwaardigst bedrijf in ons Nederland oplevert, wederzijds gedachten te wisselen en te wrijven, waaruit natuurlijk nieuw licht en leven moet ontspringen.

Alle gemoederen zijn «ingespannen,» en waar het hart vol van is, vloeit de mond van over; men hoort hier bijna niet spreken dan over 't Congres. De buren steken 's avonds de hoofden bij elkaar en keuvelen over 't verhuren van kamers aan de «groote» heeren, die 't Congres zullen opluisteren, deze verhaalt met regmatigen trots, dat hij een Baron onder zijn dak zal hebben en gene, dat hij geene kamers zal verhuren, maar open tafel houden, enz. enz.; allen zijn zeer ingenomen met de groote dagen, die daar komen zullen en wij gelooven, dat niemand achterlijk zal blijven in 't geen dienstig kan zijn ter opluistering der feesten, en in de goede ontvangst der leden.

Wij hopen, dat het veertiende Nederlandsche Landhuishoudkundig Congres, dat Winschoten de eer heeft binnen zijne «muren» te zien plaats hebben, edele vruchten mag opleveren voor Landbouw en Nijverheid en wenschen allen, die het bezoeken, opene ooren en feestelijk gestemde harten.

* **Oosterhesselen**, 17 Junij. Men verneemt dat onder de schapen van den landbouwer *Hendrik Lanting* te Zwinderen de pokken zijn uitgebroken.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

* **Oude Pekela**, 18 Junij. Heden ontving men hier met blijdschap het berigt, dat ds. *Drijber* van Grijpskerk, het beroep als predikant te dezer plaats heeft aangenomen.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Assen.

17 Junij. *Veroordeeld:* E. W. L., sjouwerman te Groningen, wegens het te Assen ter verkoop voorhanden hebben van bedorven visch, tot eene geldboete van f 10 en subsidiaire gevangenisstraf van 3 dagen, met last tot vernietiging van de in beslag genomene visch. — J. K. te Assen, wegens 1o het, als tapper, in zijne tapperij houden van drinkgelagen na besloten tijd 2o. het, als tapper, bij het verstrijken van het bepaalde uur, niet aanzeggen aan de aanwezigen om te vertrekken, tot 2 geldboeten ieder van f 5 en subsidiaire gevangenisstraf voor ieder boete van 1 dag, — A. K. en F. B te Kloosterveen en J. C. J. te Zeijerveen, wegens het in eene tapperij in dringelag zijn in verboden tijd, ieder tot eene geldboete van f 2 50 en subsidiaire gevangenisstraf van 1 dag; — S. V., F. K. en J. K. te Wildervank, H. H. aan den Gasselterboerveenschenmond, B. V., aan den Gasselternijveenschenmond, J. P. en R. T. te Nieuwediep, gemeente Gieten, H. R. en B. B., te Gieterveen en O. H. te Bonnerveen, allen wegens het stoken van vuur anders dan op de daarvoor bestemde stookplaatsen, zonder toestemming van Burgemeester en Wethouders te Gasselte, ieder tot eene geldboete van f 1 en subsidiaire gevangenisstraf van 1 dag.

Advertentien.

Assen, 18 Junij 1859.

Bevallen van eene Dochter G. H. THURKOW—NIEBOER

---

nam verder de gedaanteverwisseling van dit insect waar. Hij vermoedt dat het moederinsect van deze schuimdiertjes zijne eijeren in den kelk der bloemen legt, eer nog de werkzaamheid der zaadvorming begint. Bij deze wordt langzamerhand het ei door het vleezig bekleedsel omsloten, dat de larve tevens het eerst tot voedsel dient. Men begrijpt ligt, dat het ontwikkelde diertje in de zaadkorrel de kiem daarvan kwetst en deze alzoo hare voortplantingseigenschappen en levensteekenen verliest.

—

Wij Hollanders zijn het alleen niet, die zonderling klinkende namen hebben, of namen met eene komieke beteekenis. In het buitenland waar de, in onze ooren zoo lieflijk klinkende namen zoo algemeen zijn, zou men welligt aan de meeste namen, die bij ons in zwang zijn, de voorkeur geven.

Welke naam klinkt bijvoorbeeld majestueuzer dan die van «Don Pedro Calderan de la Barca?» en toch luidt de letterlijke vertaling van dien naam alles behalve; zij luidt namelijk: Mijnheer Piet Ketel van der Schuit. Zoo beteekent Torquato Tasso een «geketende dashond. «Dante beduidt: een «hertenvel;» Giovanni Boccaccio heet, zoo fatsoenlijk mogelijk in het Hollandsch uitgedrukt, Jan Grootmuil Vuilbek. Bramante de beroemde bouwkundige, zou, volgens zijn naam slechts een «Huilebalk» geweest zijn, terwijl Jacopo Peri beteekent: Iemand die ongelukkig aan zijn eind is gekomen. Gezzi was een: «Moorenhuid.» De naam van Strozzi, den beroemden Genueschen schilder, beteekent letterlijk vertaald, «een gewurgde» Silvio Pellico was; volgens de beteekenis van zijn naam, een «lederen ruwharige knaap.» Alfieri, de dichter, was eigenlijk niets anders dan een «Vaandrig» of een «Looper» De naam Alice een naam die hier te lande zoo romantisch klinkt, beduidt niets anders dan «Ansjovisch» en Max Piccolomini, zou zich, indien hij zij naam vertaalde, Max Dreumesje of Dwergje moeten noemen.

—

«Kijk ereis Bram, wat is dat voor een vlag?» vroeg een scheepsjongen aan een ligtmatroos, toen zij te Rotterdam onder de Boompjes de vrouw van den schipper eener kof een vrouwenrok zagen te droogen hangen.

«Dat is de vlag waaronder al de natien varen" was het antwoord.

—

Geurtje, eene boerenmeid, wilde voor hare spaarduitjes een horologie koopen. Zij ging op zekeren morgen naar de stad en trad den eersten den besten horologiemakerswinkel binnen: «Hier heb ik een horologie dat net goed voor je wezen zou, meisje!" zeide de horologiemaker «het loopt zes en dertig uren achtereen," «In één dag?" vroeg Geurtje: «neen mijnheer, dan ben ik er niet van gediend, Voor 's Zondags, als 't mijn uitgaansdag is zou ik er wel senie in hebben, maar door de week als ik werken moet . . . . ik bedank je wel."

—

De vorige Koning van Pruissen zond eens aan een zijner adjudanten, kolonel Maluchowski, die hoewel een uitmuntend krijgsman, zeer onbemiddeld was, een kleinen portefeuille die, even als een boek gebonden, 800 kroonen bevatte. Toen hij eenigen tijd later den kolonel ontmoette

Heden beviel van een ZOON JOHANNA GESINA SLUIS, geliefde echtgenoote van

H. N. VAN ROIJEN.

Heemse. 18 Junij 1859.

Heden overleed tot onze innige droefheid ons geliefd dochtertje JACOMINA MARIA, in den ouderdom van één jaar.

Groningen, 16 Junij 1859.

H. KLEIN Kz.
J. KLEIN, geb. HARKENS.

Eenige kennisgeving.

Door omstandigheden

wordt ter overneming aangeboden: eene sedert jaren gevestigde en steeds **BEKLANTE ZAAK,** zijnde ***GRAANHANDEL,*** met daarbij behoorend **HUIS en ERVE,** waarop een goed gedeelte der kooppenningen, des verkiezende, kunnen blijven gevestigd.

Nadere informatiën bij de Boekhandelaren C. VAN GORCUM BRAAKSMA te Assen en K. VAN ENGELEN te Meppel.

Extract.

Bij vonnis van de arrondissements regtbank te Assen, van den een en twintigsten Maart 1800 negen en vijftig, behoorlijk op de grosse geregistreerd, is uitgesproken de **ONTBINDING van het huwelijk** den vier en twintigsten Januarij 1800 negen en veertig, voltrokken tusschen HERMANNA STOTER zonder beroep en HENDRIK BOOIJ, schipper, wonende beiden te Hoogeveen.

Assen den 18 April 1859.

Voor extract conform,
De procureur van de eischeresse
A. VOS

Mr. S. C. H. PICCARDT zal op Dingsdag den 28 Junij 1859, des namiddags te 6 uur, ten huize van de Weduwe OOSTERGETEL te Assen, publiek verkoopen:

Het Topgras,

staande in zijn geelbroek, in het Valsiero, in de Stokmaat en in de IJzermaat bij Anreep, in perceelen, zoo als in vroegere jaren; zullende dan tevens de NAWEIDE op die landerijen worden verhuurd om te weiden tot aan 10 November 1859.

Notaris H. H. VAN LIER.

Abshaubbin's Anti-Rhumatische Watten.

De heer L. KRUYK te Poeldijk deelt mij onder dagteekening van 31 Maart ll. mede, dat K. LUNENBURG aldaar volkomen is genezen van rhumatiek in het kniegewricht, en wel na het gebruik van één enkel pakje Abshaubbin's Anti-Rhumatische Watten van 25 Cents. De lijder had te voren alles wat maar denkbaar was tegen zijne kwaal aangewend, en verklaarde nu met blijdschap dat zulk een pakje Watten wel 20 gulden waard was.

A. BREETVELT Az.
Hoofd-Depôthouder te Delft.

Aan bovenstaand Hoofd-Depôt wordt voortdurend met het beste succes gedebiteerd a 60 Cents het fleschje:

DE OUD-CARTAGENA'S

Bergplanten-Olie,

tot ontwikkeling en behoud van het hoofdhaar: het is een uitmuntend voorbehoedmiddel tegen het uitvallen van het haar en vroegtijdig grijs worden, en kost niet meer dan het gewoon gebruik van Pommade, of welriekende Olij, daar 3 a 4 Fleschjes voor een jaar toereikend zijn.

Beide artikelen zijn verder, alleen ECHT, verkrijgbaar bij:

Wed. J. A. van der Wijk en H. P. A. van Gorcum te Assen.
E. Lakke en J. H. van Lingen te Meppel.
B. J. van Coevorden te Koevorden.
K. J. Kooiman te Hoogeveen.
B. van Wieren te Noordberge en C. A. Faber te Wolvega.

NB. In alle plaatsen der provincie Drenthe, waar nog geen Depôts zijn, worden soliede Depôthouders gevraagd. Aanvraag *franco* aan het Hoofd Depôt te Delft.

Wie wil niet gaarne een fatsoenlijken Brief leeren schrijven?

„***Aan den stijl herkent men den man,***" zeide een groot geleerde, en hij had wel gelijk. Die geen goeden brief kan schrijven, kan geen aanspraak maken op den naam van fatsoenlijk man; al wie de kunst leeren wil, bestede slechts EEN GULDEN en koope het

VOLLEDIG BRIEVENBOEK van CLAUDIUS,

waarin hij alle mogelijke voorschriften van Brieven, toepasselijk op alle omstandigheden des levens en regels omtrent het Briefschrijven zal aantreffen.

Hoewel dit Boek pas is uitgegeven, zijn er reeds DUIZENDE Ex. van verkocht, omdat het zoo goed en zoo goedkoop is.

DE VRAAGBAAK

VOOR BURGER EN KOOPMAN,

bevattende voorschriften van bijna alle acten en overeenkomsten in burgerlijke en handelszaken, met ophelderende aanmerkingen, opgaven van verschuldigde zegel- en registratie-regten enz. Eene praktische handleiding om in het burgerlijk leven alle voorkomende onderhandsche stukken, zonder behulp van deskundigen zelf te kunnen opmaken, door W. DE GELDER, *Oud-Inspecteur der Registratie.* Prijs f 1.00.

De Burger of Koopman, die zich dit boek aanschaft, zal in vele gevallen het advies of de hulp van Zaakwaarnemer, Notaris, Advokaat of Procureur kunnen ontberen, daar er bijna geen stuk in de burgerlijke of handelswereld voorkomt, waarvoor men in dit werk niet de modellen of formulieren aantreft. Het is letterlijk VOOR IEDEREEN ONMISBAAR, en de Gulden, dien men voor den aankoop besteedt, zal aan den bezitter menigen Gulden besparen.

Nieuw volledig Feestboek.

Verzameling van nieuwe en oorspronkelijke GELEGENHEIDSGEDICHTEN voor alle mogelijke feesten, *Tafelzangen* op de meest bekende zangwijzen, *Tafelcondities* of *Toasten* voor feestmaaltijden, *Albumversjes* enz., enz. Eene onmisbare handleiding voor feestvieren, door J. DE BREET.

Dit boek bevat eene rijke verscheidenheid van Gedichten voor *Oud-* en *Nieuwjaar;* voor *Verjaardagen, Verlovingspartijen, Groene-, Koperen, Zilveren-* en *Gouden Bruiloften* en andere feesten; van *Toasten* bij alle voorkomende gelegenheden, *Albumversjes;* Gedichten ter *declamatie* in gezelschappen, enz. Die dit feestboek in zijn bezit heeft, behoeft op geen enkele partij of feest verlegen te staan, want het bevat overvloedige keuze voor ieders behoefte. Het boek (ruim 350 blz. groot) kost slechts EEN GULDEN, omdat er op eene buitengewoon groot debiet gerekend is.

Briefstijl voor minnende harten.

Eene volledige verzameling van BRIEVEN, die bij verliefden in alle gevallen en betrekkingen kunnen voorkomen. VIERDE DRUK. Prijs 50 Cents.

Dit werkje waarvan jaarlijks ***DUIZENDEN*** worden verkocht, bevat eene groote reeks van **Liefdesverklaringen, Huwelijksvoorstellen,** en **Minnebrieven,** geschikt voor iedereen.

N.B. Al deze werken zijn bij H. C. A. CAMPAGNE te Tiel, en verder in iederen Boekwinkel te bekomen.

HARDDRAVERIJ

te PEIZE,
om een fraaijen prijs,

bij den kastelein R. LAMBERTS, op Zaturdag den 25 Junij, door Paarden, die geen stadsprijs hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn: aangifte der Paarden te 3 uur, rijding daarna.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 17 Junij. TARWE zonder handel. — ROGGE alleen bij gerijven verkocht; 124 jarige Pruissische f 185; 124 & Galatz f 180; 121 & Fransche f 168; 117, 119 & Petersb. f 161, 165. — GARST lager afgegeven; 100, 102, 103, 104 & Friesche Winter f 134, 138, 1400, 142. — BOEKWEIT onveranderd; 119 & Gordijker f 174; 115 & Sleeswijker f 150. — KOOLZAAD £ ½ lager, op 9 v. Olie in Oct. £ 60½; Nov. £ 61. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE dadelijk in een doen; op levering flaauw; op 6 weken f 36¼; Vlieg. f 35; 1o. September f 35, 34¾; October en Nov. f 35¼, 35; Dec. f 35½, ¼. — LIJNOLIE dadelijk onveranderd, op levering niet williger; op 6 weken f 33¾; Vlieg. f 32½; Najaar f 32¾, ½. — HENNEPOLIE op 6 weken f 37½; Vliegend f 36¼. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 66 a f 70. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 9 a f 11.

SCHIEDAM, 18 Junij. MOUTWIJN f 14 per vat contant met weinig order. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 17½ a f 18 per vat contant bij partij.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	17 Junij.	18 Junij.		pCt.	17 Junij.	18 Junij.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	$61\frac{5}{8}$	$61\frac{5}{8}$	*Polen,*			
—	3	$73\frac{1}{8}$	$73\frac{1}{8}$	Aand. fl 500		f 148	
—	4	$93\frac{13}{16}$	$93\frac{13}{16}$	Obl.	4	$73\frac{1}{2}$	73
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	90	90	*Spanje,* Obl.	$1\frac{1}{2}$	$28\frac{5}{8}$	$28\frac{1}{2}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$118\frac{3}{4}$	118	Obligatien	3	$41\frac{1}{4}$	
O. I. Leening	4	$93\frac{1}{8}$		Binnenl.	3	$38\frac{5}{8}$	$38\frac{3}{16}$
Aand.H. Spw.		65		Amortisable		$8\frac{5}{8}$	
— R.—	$4\frac{1}{2}$			Bewijz. Coup.			
Ned. B.				*Oostenrijk,*			
Maats. Wold.				Oblig. Goll	5		
Rusland,				— —	4		
Obl Hope	5	$101\frac{1}{4}$	$101\frac{1}{4}$	— Metal.	5	$38\frac{15}{16}$	$38\frac{9}{16}$
Cert. 1831/33	5	$82\frac{3}{4}$		— RenteA.	5	$57\frac{3}{4}$	57
Dito 1840	4	$78\frac{1}{4}$		— Nation.	5	$42\frac{9}{16}$	$41\frac{11}{16}$
— Stieglitz	4	$78\frac{1}{2}$		— —	$2\frac{1}{2}$	$22\frac{1}{16}$	$21\frac{7}{8}$
— Nienwe	4	78		*Belgie,* Cert.			
— 5e Serie	5	89		Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$48\frac{1}{2}$	
— 1855 6eS.	5	$95\frac{1}{2}$	$95\frac{3}{4}$	*Portug.,* Obl.	3	41	$40\frac{15}{16}$
— van Ass.	6		$59\frac{1}{2}$	Brazilien	5		
				Weener aandeelen	4		

17 Junij. Op lager afkomende koersen was de markt algemeen flaauwer gestemd, vooral was dit het geval met Oostenrijksche fondsen. De handel was niet zeer levendig.

18 Junij. De markt was heden bij weinig handel wederom flaauwer gestemd.

zeide hij: „welnu, hoe heeft u het nieuwe boek bevallen dat ik u gezonden heb?" „Uitmuntend Sire" gaf de kolonel ten antwoord: „ik heb het met volkomen belangstelling gelezen, zoodat ik met het grootste ongeduld het tweede deel verbeid." De Koning glimlachte en toen de kolonel niet lang daarna zijn geboortedag vierde, deed hij hem wederom eene portefeuille toekomen die in alle opzigten met den eerste overeenkwam en ook diezelfde geldswaarde bevatte, doch waarop buitendien deze woorden te lezen stonden: „Dit boek is in twee deelen compleet.

De Kathedraal te Sevilla.

Deze kerk is een der grootste en merkwaardigste gebouwen van de geheele wereld: „het is een uitgeholde berg; een omgekeerd dal," zooals zekere reiziger zich uitdrukt. De Nôtre Dame van Parijs zou met hare torens onder het middelschip dier kerk kunnen doorgaan. De pilaren waarop het gewelf rust, zijn dikker dan torens en schijnen in verhouding tot de ontzaggelijke hoogte niet dikker te zijn dan Spaansch riet. In de vier neven-afdeelingen, ofschoon die niet zoo hoog zijn als het middenschip, zouden nogtans gewone kerken met hare torens voorzien, kunnen staan. Het hoofdaltaar alleen maakt met de daarbij behoorende beelden en ornamenten op zich zelf reeds een ontzaggelijk gebouw uit, dat te minste tot den laagsten boog van het gewelf reikt. De groote waskaars, die veel gelijkt op een scheepsmast; weegt 2500 pond, de bronzen lustre, waarop zij staat, kan men, wat de grootte betreft, slechts met de Vendôme-kolom te Parijs vergelijken, en is vervaardigd volgens de lustre in den tempel van Jeruzalem, die men, in basrelief op den triomfboog van Titus ziet. Al het overige is daarnaar geëvenredigd. In deze kathedraal verbrandt men jaarlijks 20,000 pond was en voor een even groot gewigt aan olie. De hoeveelheid wijn, die daar bij het heilig misoffer gebruikt wordt, bedraagt jaarlijks 18750 kan en dagelijks worden er aan de gezamenlijke altaren ten getale van tachtig, 500 missen gelezen. De pijpen van het monsterorgel doen aan bazaltzuilen denken.

—

Socrates zeide eens: Indien de dood aan alles een einde maakte, dan zou dit een groot voordeel zijn voor de kwaaddoeners.

De hoogmoed is de voorlooper van het verderf en den ondergang.

De achting der goedgezinden is een voersmaak van de onsterfelijkheid.

De eer der vrouwen is slecht bewaakt, indien de Godsdienst niet de voorhoede vormt.

De gierigaard is werkelijk arm; zijn goud is de eigendom zijner inbeelding, die hem er niets van wil afstaan voor zijne behoeften.

Er is geen toestand onverdragelijker, dan dat men het niet eens is met zich zelven.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.